

RENDELETI KÖZLÖNY.

KÉZIRAT GYANANT.

BIHARVÁRMEGYE NAGY-SZALONTAI FŐSZOLGABIRÓI JÁRÁSÁNAK HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő: NAGY MÁRTON főszolgabíró.

Kiadja: REICH JAKAB könyvnyomdája.

1. akvi sz.
1900.

Észrevételek az állami anyakönyvek vezetése felett.

Az 1899. évfolyamáról, a járás összes anyakönyvi kerületeiréséről beterjesztett születési, halál- és házassági anyakönyvek II. példányait Erdélyi Gyula nagyszalontai kerületi m. kir. állami anyakönyvvezető és Kültő Kálmán ugyanitteni anyakönyvvezetői helyettes urak szakavatott és fáradságot nem kimélő szíves közreműködésével beható és tárgyilagos felülvizsgálás alá vevén, mielőtt a talált hibákra vonatkozó észrevételeimet, minden egyes anyakönyvi kerületre külön külön közrebocsátanám, kedves kötelességemnek ismerem a most nevezett köztisztviselő uraknak a járás színe előtt legmellegebb elismerésemet és legőszintebb köszönetemet nyilvánítani részint a nagyszalontai anyakönyvi hivatal magas színvonalon álló mintaszerű vezetéséért, részint a járás összes anyakönyvi kerületeiből beérkezett anyakönyvi II. példányok felülvizsgálásával kifejtett és sokoldalú elfoglaltságuk közepette eléggé ki nem emelhető ügybuzgalommal teljesített fáradozásaikért.

Ezek után, mielőtt az egyes kerületek anyakönyvi bejegyzéseiben észlelt hibákat részletezném, előre kell bocsátanom azon, nem épen nagyon fontos, de mégsem lényegtelen hibákra vonatkozó megjegyzéseimet, melyek csaknem minden kerület 1899. évi anyakönyveiben — ugyszólván — általános hibaként látszanak szerepelni.

Ilyenek:

hogy az *évvégi lezárás kelte* betűvel is kiíratik, holott ez nemcsak szükségtelen, de helytelen is;

hogy a II-od példányok *lapszámozása* vagy helytelen, vagy hiányos, sőt némely anyakönyvvezető által teljesen mellőzve van;

hogy a *hivatalos pecsét* hiányosan, vagy helytelenül alkalmaztatik, mennyiben némely anyakönyvvezetők azt egyáltalán nem használták, mások meg az összes bejegyzéseket megpecsételték, jöllehet a 27.243/895. számú Igazságügyminiszteri Utasítás 74. §-a értelmében csupán a házassági bejegyzések II-od példányai és még — gyakorlat szerint — az évvégi lezárási záradékok látandók el az anyakönyvvezető hivatalos pecsétjével.

Ilyenek még, hogy az anyakönyvek *foglalkozási rovatainak* kitöltése szigoruan a statisztikai lapok foglalkozási rovatában beirt megjelölések nyo-

mán eszközölték, jöllehet e tárgyban már egész világosan intézkedett a 78.852/897. számú Belügyminiszteri Rendelet (lásd. Akvi. Közl. 1/898. sz. 1. lapon);

továbbá, — hogy az *utószülötteknél* a „megjegyzés” rovatban a törvényes atya elhalálzási ideje rendszerint nincs feltüntetve, — pedig ezt a 91.830/896. sz. Belügyminiszteri rendelet a Bm. Ut. 54. §-ának kiegészítésekéat szigoruan előírja. (Lásd 1896. évi Belügyi Közlöny 310. 1. és Akvi. Közl. 45/896. sz. 1. lapon).

Végül még általánosságban kell megjegyezni, hogy a 28.689/899. sz. Belügyminiszteri Körrendelettel egyes anyakönyvvezetők sok esetben visszaélnék, mennyiben sokszor meg nem engedett helyeken (rovatokban) is alkalmazzák a hivatolt körrendeletben praecisirozott rövidített kifejezéseket. Miért is legcélszerűbb volna, az e körrendelet által nyújtott amugy is csekély engedményt igénybe nem véve, az adatokat a maguk teljességében jegyezni be az anyakönyvbe.

Ezek előrebocsátása után azon legjobb reményben, hogy az anyakönyvvezető urak igyekezni fognak jövőben az alábbiakban felsorolandó hibákat kiküszöbölni, — az anyakönyvek vezetése körül általam annyira óhajtott egyöntetűséget a maguk részéről is előmozdítani és járásunk közigazgatási állapotát e téren is mintaszerűvé tenni, rátérek az észrevételekre, azon megjegyzéssel, hogy észrevételeimet, mint az előző években, ugy most is két kategóriába osztottam a hibák felsorolása tekintetében, u. m.:

1. *Olyanokra, melyek a törvény és szabályoknak szigoruan meg nem felelők ugyan, de azért birói kiigazítást nem igényelnek.*

2. *Olyanokra, melyekre nézve a birói kiigazítási eljárás feltétlenül folyamatba teendő.*

1. A bajji anyakönyvekre vonatkozólag.

Mindenekelőtt megjegyezni kívánom, hogy a születési 1—20 a halálzási 1—29 és a házassági 1-től, 9. tételek alatti bejegyzéseket Kovács Lajos erdőgyaraki anyakönyvvezető foganatosította és pedig — igen helytelenül — mint helyettes, a helyett, hogy az A. T. 10. §-ának megfelelőleg, mint szomszédos anyakönyvvezető eszközölte volna azokat. S mert az említett bejegyzések egyikében sem történt hivatkozás az A. T. 10. §-ára, e körülmény miatt azok mindenike — szigoru elbírálás mellett — birói kiigazítás tárgyát képezné, a mi felette sok munkát igényelne.

De feltétlenül helytelen és szabályellenes a felsorolt bejegyzéseknél még azon körülmény is, hogy jöllehet azokat Kovács Lajos erdőgyaraki anyakönyvvezető foganatosította, másod példányait nem ő, hanem Bróda Kálmán, a bajji kerület anyakönyvvezetője hitelesítette. Ez pedig, a mellett, hogy törvénybe ütköző szabálytalanság, még azt is elárulja, hogy a II-od példány az elsővel egyidejűleg sohasom, hanem csak hónapok múltán készítették el.

a) A születési bejegyzéseknél:

Az 52. sz. alatt bejegyzett gyermek utószülött, miért is a „megjegyzés” rovatban kitüntető lett volna azon időpont, melyben az atya elhalt.

b) A halálozási bejegyzéseknél:

Csupán annyi észrevételem van, hogy a halvaszületések anyakönyvezése egy sem korrekt, nagyon hiányos, csupán a legfőbb adatok felsorolására szorítkozik, jöllehet az ilyen eseteknél is minden adat éppen úgy felsorolandó, mint a rendes születések bejegyzésénél.

c) A házassági bejegyzéseknél:

A 15. sz. bejegyzésben a személyazonosság igazoltatása nem korrekt, mert nincs feltüntetve azon lényeges körülmény, hogy a személyazonosságot igazoló egyén az anyakönyvvezetőnek személyes ismerőse.

Végül felemlítendő, hogy az anyakönyvvezető egyáltalán nem lapszámoz és, hogy az évvégi lezárás keltezésénél az év és nap számát betűvel is kiírta.

Egyébként az anyakönyvek minden tekintetben teljesen korrektül vannak vezetve.

2. A kötegyáni és 3. a tamásdai anyakönyvekre

vonatkozólag semminemű észrevételem nincs, — az mindkettő, mint az előző években is a legjobb, úgy most is általában kellő esinnal s különös gonddal készített, — a törvény és ennek végrehajtása tárgyában kiadott Utasítások, — úgy az időközileg kiadott idevágó miniszteri rendeleteknek minden tekintetben teljesen megfelelő korrekt munka.

Ezek mellé méltán sorozhatók az

4. anti anyakönyvek,

melyek most már szintén teljesen hibátlanul, törvényszerűen s különös tekintetben is legnagyobb figyelemmel és gonddal vannak vezetve.

Ugy szintén

5. az árpádi anyakönyvek,

melyek között csupán egy bejegyzés az, melyre nézve a bírói kiigazítási eljárás a Bm. Ut. 90. 92. s következő §§-ai alapján folyamatba teendő és pedig:

a 76. számú *születési* anyakönyvi bejegyzés, melyben a bejelentési kötelezettség a Bm. Ut. 52. §-ának rendelkezése ellenére egyáltalán nincs kitüntetve.

6. Az o.-homorogi anyakönyvekre

vonatkozólag is csak néhány észrevételem van és pedig:

a) A születési bejegyzéseknél:

A 10. tétel alatt az 1899-ik évről eszközölt utóanyakönyvezés helytelenül van foganatosítva, mennyiben apa és anya „néhai” gyanánt van kitüntetve, holott, ha az apa nem is, de az anyának a születéskor okvetlenül életben kellett lennie, maga a törvény pedig az utóanyakönyvezéseknél mindig a születés idejében volt állapotot rendeli szem előtt tartani.

b) A halálozási bejegyzéseknél:

A 22-ik tételre nézve a bírói kiigazítási eljárás teendő folyamatba, mert abban a halál oka kitüntetve nincs.

c) A házassági bejegyzéseknél:

A 3. tétel alatt a vőlegény személyazonosságának igazolása hiányos, mennyiben nincs feltüntetve azon lényeges körülmény, hogy a személyazonosságot igazoló egyén az anyakönyvvezetőnek személyes ismerőse.

Különben szép, esinos, nagy gonddal készített munka, mely is egyebekben a törvény, Utasítások és vonatkozó miniszteri rendeleteknek minden tekintetben teljesen megfelelő.

7. A madarászi anyakönyvekre

vonatkozólag általánosságban jegyzem meg, hogy az anyakönyvvezető még mindig vét a Bm. Ut. 35. §-a rendelkezése ellen, mennyiben a nő férjes voltát és özvegyi minőségét csak helylyel-közzel tünteti ki.

a) A születési bejegyzéseknél:

A halálfeljegyzés még mindig a régi módon eszközöltetett, pedig az 1897. évi Belügyi Közlöny 1.2. lapján s az Akvi. Közl. 12.897. sz. 1. lapján feltatálható 10.962/897. sz. Belügymin. körrendelet értelmében a megfelelő születési anyakönyvi lap szélére csupán rövid utalást kell vezetni.

A 9. tételnél az anya születés helye — rovatba nem fért be a bevezetni való, miért is a lap szélére irattak e szavak: „Keményfoki pusztá”, mi is a Bm. Ut. 32. §-ához képest úgy a bejelentendő, mint az anyakönyvvezető által külön aláírandó lett volna.

b) A halálozási bejegyzéseknél:

A 17. tétel alatt bejegyzett gyermek „torokgyík”-ban halt meg, s a „megjegyzés” rovatban az is bejegyezett, hogy az elhunyt gyermek ragályos betegségben halt el, miért is a lakóhely s a benne lakók hatóságilag zár alá vétettek, s a közlekedéstől elzártatta. Ez és ehhez hasonló körülmények a bejegyzés keretén kívül eső dolgok lévén, abban feltétlenül halgatással mellőzendők.

c) A házassági bejegyzéseknél:

Ott, hol a menyasszonynak speczialis foglalkozása nincs, a foglalkozási rovat egyszerűen kivonandó, s szükségtelen, sőt helytelen ilyen kifejezés használata: „kisegítő családtag”.

Ott pedig, hol a felek valamelyike írni nem tud, nem elegendő csak annyit jegyezni be „aláíratott, s az írni nem tudó felek által kézjegyeztetett”, hanem mindenkor kiemelendő, hogy ki az, a ki az írástudatlanság folytán kézjeggyel látta el a bejegyzést?

Végül hibáál róható fel az anyakönyvvezetőnek, hogy egyáltalán nem lapszámoz és hogy a házassági bejegyzések II-od példányait a Igmin. Ut. 74. §-a világos rendelkezése ellenére nem pecsételte meg.

Különben az 1898. évi bejegyzésekhez képest a lehető legnagyobb fokú haladást kell örömmel constátálnom, mennyiben az 1898. évi bejegyzések közül 18 tétel 24 esetben képezte bírói kiigazítási eljárás tárgyát, az 1899. évi bejegyzések között pedig ilyen egy sem akadt. Mely örvendetes esemény arra enged következtetni, hogy az anyakönyvvezető, ha a most észrevételezett hibákat megszivleli és azokat is kiküszöbölni igyekszik, úgy jövőben már a törvény és szabályoknak teljesen megfelelő, korrekt munkát fog producálni.

8. Az illyei anyakönyvekre

vonatkozólag is szintén csupán néhány megjegyzésem van és pedig:

a) A házassági bejegyzéseknél:

A 13. tétel alatt az egyik tanu foglalkozása így van bejegyezve: „cs. és kir. nyugalmazott tábornok”, mely is a Bm. Ut. 32. §-a által szigoruaa tiltott rövidítés.

Mint említésre érdemes körülményt hozom fel még, hogy a házassági bejegyzések száma összesen 18.

s ezek közül Burdán Tivadar községi közgyám 2 esetben, Krecz Flórián esküdt 4, Száva Tivadar községi adószedő 12 és Boldor János községi esküdt 15 esetben szerepelnek tanuként, a mi — legalább látszólag — arra mutat, mintha az anyakönyvvezető házasságkötések alkalmával a szükséges 2 tanut egyszerűen csak úgy előrántaná a tanásteremből...!

Máskülönben feltétlen elismerés illeti meg az anyakönyvvezetőt ezen kifogástalan, teljesen törvényszerű, korrekt munkáért, mit az 1899. évről vezetett anyakönyvi bejegyzéseivel jelen alkalommal produkált.

9. Az erdő-gyaraki anyakönyvekre vonatkozólag:

a) A születési bejegyzéseknél:

A 25. tétel alatt az anyakönyvvezető unokája van bejegyezve és pedig az árpádi kerület anyakönyvvezetője, Csató József, mint szomszédos anyakönyvvezető által az A. T. 10. §-ára való hivatkozással, — a mi azonban határozottan helytelen, mert az A. T. 10. §-ának 2-ik bekezdése, s illetve a Bm. Ut. 5. §-a az anyakönyvvezetőnek csupán első személyére, házastársára, gyermekeire és szüleire terjed ki, az unokára azonban már nem.

A 29. tétel alatt a természetes apa és az anya születés helye „ismeretlen” gyanánt van kitüntetve, mely körülmény — t. i. hogy az anyakönyvvezető előtt személyesen jelenlevő atya és a szintén életben lévő anya ne tudja azt megmondani, hogy hol született — legalább is érthetetlen.

A 37. és 40. tételek alatt iker gyermekek anyakönyvezettek. Az egyik született aug. 30-án d. u. 7. s a másik ugyanaz nap d. u. 1/8 órákor, vagyis egy fél órával később. Másnap: 31 én apa személyesen megjelent az anyakönyvezés eszközöltetése végett, mikor az anyakönyvvezető az első 37. sz. alatt; — aztán közbeesőleg — szept. 4-én — foganasította a 38. és 39. sz. bejegyzéseket és szept. 5-én — tehát 6-od napon — 40. sz. alatt bejegyezte a másik iker-szülöttet, ugyancsak az apát szerepeltetvén bejelentő gyanánt. Egészen természetes dolog, hogy az anyakönyvvezető ez utóbbi bejegyzés foganasítását alkalmával eleget tudott tenni — és eleget is tett — a Bm. Ut. 58. §-a rendelkezésének, mely azt írja elő, hogy iker szülésből származott gyermek bejegyzésénél a „megjegyzés” rovatban hivatkozni kell azon számra, mely alatt az iker testvér bejegyezve van. Föltűnő azonban, hogy miként tehetett e §-a rendelkezésének eleget az első szülött (37. sz. alatt) anyakönyvezése alkalmával, a melyet 6 nappal előbb eszközölt? Miként tudott hivatkozni a 37. sz. bejegyzésben, ennek foganasításakor a 40-ik tételre...?

Es még más dolog is szembetűnik e két bejegyzés összehasonlításánál, s ez: az apa vezetéknevének sokfelesége. A 37 tételnél ugyanis az apa „Mecssár,” néven van bejegyezve, s így is írta alá a bejegyzést, a 40. t. alatt már, már „Mecssár” szerepel és, mint „Macssár” írta azt alá.

A 70. tétel alatt utónév nélkül elhalt gyermek anyakönyveztetett, s a haláleset a lap szélén feljegyezve nincsen.

Az alábbi két bejegyzésre nézve a birói kiigazítási eljárás a Bm. Ut. 90. 92. s következő §§-ai alapján folyamatba teendő és pedig:

a 28. tételre nézve azért, mert abban az atya foglalkozásául „Fekete-Gyarmat” van kitüntetve;

a 42. tételre nézve pedig azért, mert itt a bejelentő Kovács „Lajos” az atya: Kovács „Mihály” és sem helyesbítve, sem a bejelentési kötelezettség kitüntetve nincsen. Már most két valószínűséggel állunk szemben. Ugyanis: vagy maga az atya a bejelentő és akkor az utóneve vagy, mint bejelentőnek, vagy, mint atyának rosszul iratott; vagy pedig a bejelentő és az atya két különböző személy, mely esetben a bejelentési kötelezettség létszen a Bm. Ut. 52. §-ának megfelelőleg birói nton pótlólag kitüntetendő.

b) A halálozási bejegyzéseknél:

A 6. és 43. tételek alatt bejegyzet elhunytak férjessége a Bm. Ut. 34. §-a világos rendelkezése ellenére kitüntetve nincsen.

A 40. szám bejegyzésre nézve a birói kiigazítási eljárás folyamatba teendő és pedig azért, mert abban az elhunyt anyjának rovatába „Sárközi Ferencz, földmívelési napszámos, Erdőgyarak” iratott, s e hiba aláírás előtt nem helyesbítettetett.

c) A házassági bejegyzéseknél:

Semminemű észrevételem nincsen.

10. A sarkadi anyakönyvekre vonatkozólag:

Általánosságban jegyzem meg, hogy az anyakönyvvezető a foglalkozási rovatok helyes kitöltésével még mindig nincsen tisztában, mennyiben még mindig napirenden vannak nála az ilyen ezifra kitételek, mint: „mezőgazdasági gyalog béres” „dohánykertész atyjának családtagja,” „háztartásbeli férfl mellett,” stb. Az illetén periphrasisok használhatók ugyan a statisztikai lapokon, az anyakönyvben azonban helyt nem foghatnak.

Szintén általános hiba, hogy a lezárás előtt fedezett hibát még mindig a „megjegyzés” rovatban, a lemásolási hibát pedig a nyomtatott hitelesítési záradék fölött helyesbíti és nem külön önállóan a lap szélén, a mint pedig ezt a Bm. Ut. 36. §-a világosan rendeli.

a) A születési bejegyzéseknél:

Az 55. t. alatt az anyakönyvvezető: Nagy Károly gyermeke jegyeztetett be és pedig — helyesen — az anyakönyvvezető helyettes által, s mégis a 11-od példányt maga az anyakönyvvezető hitelesítette, a mi pedig határozottan az A. T. 10. §-a s illetőleg a Bm. Ut. 5. §-ába ütköző szabálytalanság.

A 236. t. alatt ikerszülött anyakönyveztetett, s miután már az anyakönyvezés idejében nem volt életben, a „megjegyzés” rovatban említeni fel, hogy „mivel a gyermek meghalt, halála egyidejűleg jegyeztetik a halotti anyakönyv 188. száma alatt,” a helyett, hogy a halálesetet a Bm. Ut. 78. §-ának megfelelőleg a lap szélén külön feljegyezze volna.

b) A halálozási bejegyzéseknél:

Mint nagy mérvű hibát általánosságban jegyzem meg, hogy az anyakönyvvezető még most is sok esetben bejegyezte a természetes atyaságot, jöllehet ezt a 82.177/896. sz. Belügymin. rendelet (Akvi. Közl. 40/95 sz. 2. lap. Belügyi Közl. 11/96 sz. 255. lap) szigorúan tiltja még az esetben is, ha a természetes atya a gyermekeket az A. T. 41. §-a alapján elismerte és az elismerés ezen törvényszakasznak megfelelőleg a születési anyakönyvben feljegyeztetett is. Ez tehát, — mint olyan hiba, mely szigorú elbírálás mellett a birói kiigazítások egész sorozatát vonhatja maga után, — jövőben feltétlenül kerülendő.

Ilyen általános hiba még a bejelentési kötelezettség tökéletlen feltüntetése. Legtöbb helyen ugyanis a bejelentési kötelezettséget egyszerűen így tünteti fel: „Bejelentő az elhunytak nagyatyja; nagy-nénje; sógora; veje; unoköccse;” stb. sőt még ilyen kifejezést is meg mer kockáztatni: „unokaveje.” Miután pedig a felsoroltak egyike sem tartozik az A. T. 69. §. 1. 2. 3. 3. pontja alatt felsoroltak közé, így ezek csupán az A. T. 36. §-a értelmében — mint megbizottak — szerepelhetnek bejelentőkként, miért is a „megjegyzés” a halálozásról közvetlen tudomással bir, másod sorban pedig, hogy az A. T. 69. §-a 1—4. pontja alapján bejelentésre kötelezettek közül: ki által bizatott meg a bejelentéssel? Pl. ilyenformán: „Bejelentő N. N. előadja, hogy ő az elhalálozásról közvetlen tudomással bir és hogy őt a bejelentés megtételével az elhunytak atyja bizta meg.” És, mert korrekt elbírálás mellett a most körülírt általános hiba is maga után vonhatja a birói kiiga-

zítások egész sorozatát. ennél fogva jövőben föltétlenül az általam felemlített, s az A. T. 36 és 69. §§. és a Bm. Ut. 69. §-a által szabályozott törvényszerű eljárás követendő s az anyakönyvvezető által szigorúan szem előtt tartandó!

A mi pedig az „unokavő” meghatározást illeti, az egyszerűen absurdum.

A 241. tétel alatt a halál helye így van megjelölve: „zsarói rakodó melletti uradalmi kútgödör,” a mi már oly — a tökéletlenségig tökéletes — periphrasis, a melyből a halál tulajdonkéni helyére nézve consequenter minden kitűnik, csupán azon — az A. T. 17. § a által megővelt — ténykörülmeny nem, hogy a haláleset *Sarkadon* történt és hogy így az anyakönyvvezető a bejegyzés foganatosítására *illetékes* volt-e...?

Mindazonáltal a mult évekhez képest ezen anyakönyvek vezetésében is némi haladás mutatkozik, mennyiben — bár csupán a legényhűbb elbirálás mellett — egy bejegyzés sem akadt olyan, melyre nézve a birói kiigazítási eljárás folyamatba teendő lenne.

11. A tulikai anyakönyvekre vonatkozólag:

A foglalkozó rovatok helytelen kitüntetésére, — helyesbítésnek a „megjegyzés” rovatban eszközölésére — és a természetes atyaságnak a halotti anyakönyvbe történt rendszeres bejegyzésére vonatkozólag ugyanazokat észrevételezem, mint melyeket a sarkadi anyakönyvvekre nézve megjegyeztem. Olvassa át az anyakönyvvezető ezen észrevételeimet, s ezek kapesán megadott utasításaimat és jövőben ezekhez szigorúan alkalmazkodjék.

Mint általános hibát említem még fel, hogy az anyakönyvvezető még mindig számos esetben vét a Bm. Ut. 34. §-ának rendelkezése ellen, mennyiben a nő férjességét és özvegyi minőségét csak helylyel közlél tünteti ki; ugy ssintén a Bm. Ut. 30. §-a ellen is, mely szerint a ki nem deríthető adatok a megfelelő rovatba egyszerűen, mint „ismeretlen”-ek jegyzendők be. Nincs tehát helye annak, hogy az ilyen rovatok vízszintes vonalat töltenek ki, s a „megjegyzés” rovatban említetik fel, hogy pl. „az anyára vonatkozó adatok kipuhatolhatók nem voltak”, vagy: „bejelentő az elhunyt atyjának nevét bemandani nem tudta”, stb. a mint ezt az anyakönyvvezető rendszerint — igen helytelenül — eszközölte.

A halva szülötteknek a halotti anyakönyvbe bejegyzése is minden esetben rendkívül hiányos, s általában a törvény szellemével, közelebből a Bm. Ut. 59 és 74. §§-ának rendelkezése — intenciójával a legerősebb ellentétben áll, mert a halva szülötteknél is — az utónév kivételével — mindazon adatok bejegyzendők, melyek a rendes születésű eseteknél a törvény és Utasítás vonatkozó §§-ai által az anyakönyvbe bejegyezni rendelték.

A halálesetnek a születés anyakönyvi lap szélén feljegyzésére nézve pedig azon észrevételen van, hogy az még mindig a régi alakban eszközöltetett, s az anyakönyvvezető ngyáltalán nem alkalmazkodik az 1897. évi Belügyi Közlöny 6. sz. 132 lapján s az Akvi. Közl. 1897. évi 12. sz. 1. lapján megjelent 10.962/97 sz. Belügyminiszteri közrendelethez, mely pedig az eljárást e tekintetben nagy mértékben megkönnyíti.

a) A születési bejegyzéseknél:

A 17. tétel alatt utószülött van anyakönyvezve s mégis a 91.830/896 sz. Belügymin. rendeletnek megfelelőleg nincs kitüntetve a „megjegyzés” rovatban, hogy az atya mikor halt el.

A 77 78. és a 87. számú bejegyzésekben az anyakönyvvezető egész sorokat a lap srélére írt, s azt a Bm. Ut. 32 §-ának világos rendelkezése ellenére külön alá nem íratta

A 88. sz. bejegyzésre nézve a birói kiigazítási eljárás a Bm. Ut. 90. 92. s következő §§-ai alapján

megindítandó és pedig azért, mert abban a bejelentő neve kitüntetve nincsen, jöllehet benfoglaltatik, hogy az az anyakönyvvezetőnek személyes ismerőse.

Ugyanezen szempontból teendő folyamatba a birói kiigazítási eljárás.

b) A halálozási bejegyzéseknél:

A 86. tételre nézve; s ugyssintén a 123. tételre vonatkozólag is, mert abban a halál oka kitüntetve nincsen

Végül

c) A hazassági bejegyzéseknél:

Ugyancsak a birói kiigazítási eljárás teendő folyamatbad:

A 10. számú bejegyzésre azért, mert abban az egyik tamu: Blága György foglalkozása így van kitüntetve: „görög keleti”;

a 15. tételre nézve pedig azért, mert abban meg a menyasszony vallása van helytelenül így kitüntetve: „óvónő”.

12. A méhkeréki anyakönyvekre

vonatkozólag észrevételemet egyáltalán nem tehetem meg, mert már oly későn terjesztettek be az anyakönyvvezető által, hogy azok alapos megvizsgálására idő nem volt, s így azokat csupán betekinteni lehetett, melynek eredményeként — sajnos — arról győződtem meg, hogy az anyakönyvek bejegyzéseit érdemlegesen csak az I-ső példányok helyszini vizsgálata alapján lehet elbirálni.

A mint a fent előadottakból kitűnik, az anyakönyvek helyes vezetésében ez évben is első helyen állanak a *kötegyáni* és *tamásdai* anyakönyvvezetők, kik mellett egy vonallal sem áll hátrább az *anti* anyakönyvvezető sem. — E három kerület anyakönyvei ugyanis a szó szoros értelmében teljeseu hibátlanok.

De nem áll ezek mögött az *árpádi* anyakönyvvezető sem, kinek bejegyzései között csupán egyetlen egy kiigazítani való akadt.

Ezek után sorakoznak mindjárt az *illvei*, *bajji* és *o-homorogi* anyakönyvvezetők, kiknek 1899. évi bejegyzéseiben alig számba vehető hibák fordulnak elő.

Ugyssintén feltétlen haladásról tanuskodnak az *erdőgyaraki*, *sarkadi* és *tulikai* anyakönyvek is, melyeknek bejegyzései, — ha az anyakönyvvezetők a most észrevételezett néhány hibát is kiküszöbölni igyekeznek — jövőben teljeseu hibátlanok lesznek.

A legnagyobb foku haladásról azonban az 1898. évihez képest mindenestre a *madarászi* anyakönyvek tanuskodnak, melyeknek bejegyzései között, míg a mult évben 24 eset képezte birói kiigazítási eljárás tárgyát, addig az 1899. évi bejegyzések között egyetlen egy kiigazítani való sem akadt.

A *méhkeréki* anyakönyvekre vonatkozólag pedig csupán az I-ső példányok helyszini vizsgálata után fogok érdemleges birálatot mondani.

* * *

Midőn ezen terjedelmes körrendeletemet, megszivelés végett a m. kir. anyakönyvvezető uraknak kiadom, egyszersmind rendelem, hogy a birói kiigazítást igénylő anyakönyvi tételekre vonatkozó összes ügyiratokat a kir. birósághoz leendő áttétel végett, hivatalomhoz ez évi május hó 1-ig fegyelmi vizsgálat terhe alatt mutassak be!

Nagy Szalonta, 1900. április hó 3.

Nagy Márton,

járási főszolgabíró,
mint közvetlen felügyelő hatóság.